

Udskriftsdato: 3. juli 2024

BEK nr 897 af 01/07/2024 (Gældende)

Bekendtgørelse om forsøgsordning for frie bymidter

Ministerium: By-, Land- og Kirkeministeriet

Journalnummer: By-, Land- og Kirkemin.,
Plan- og Landdistriktsstyrelsen, j. nr. 2024-1521

Bekendtgørelse om forsøgsordning for frie bymidter

I medfør af § 10, stk. 2, § 11, stk. 2, og § 12 i lov nr. 613 af 11. juni 2024 om forsøgsordning for frie bymidter fastsættes:

Kapitel 1

Anvendelsesområde

§ 1. Bestemmelserne i denne bekendtgørelse finder anvendelse for de bymidter og kommuner, der er nævnt i § 2, stk. 1, i lov om forsøgsordning for frie bymidter.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens anvendelse af bestemmelserne i denne bekendtgørelse skal ske i overensstemmelse med de EU-retlige statsstøtteregler.

Kapitel 2

Tilskud til bymidter omfattet af forsøgsordningen

§ 2. Ministeren for byer og landdistrikter kan efter ansøgning fra kommunalbestyrelsen yde tilskud efter § 10, stk. 1, i lov om forsøgsordning for frie bymidter til de projekter m.v., der er nævnt i bilag 1. Tilskud ydes som statslig refusion af op til 60 pct. af de nettoudgifter, som kommunalbestyrelsen har afholdt fra den 1. juli 2024. Der ydes ikke tilskud til renteudgifter.

§ 3. Ministeren for byer og landdistrikter opgør hvert år størrelsen af den samlede statslige udgiftsramme for ydelse af tilskud efter § 10, stk. 1, i lov om forsøgsordning for frie bymidter. Den samlede statslige udgiftsramme omfatter den på finansloven fastsatte årlige statslige udgiftsramme til forsøg vedrørende lokale velfærdscentre og forsøg vedrørende fornyelse af bymidter eventuelt med tillæg af overført uforbrugt udgiftsramme til forsøg vedrørende lokale velfærdscentre og forsøg vedrørende fornyelse af bymidter fra de forudgående finansår.

§ 4. Kommunalbestyrelsen kan senest den 1. februar i det enkelte finansår indgive ansøgning til ministeren for byer og landdistrikter om at få del i den samlede statslige udgiftsramme for ydelse af tilskud efter § 10, stk. 1, i lov om forsøgsordning for frie bymidter. I finansåret 2024 er fristen for indgivelse af ansøgning dog 1. oktober.

Stk. 2. Ansøgning efter stk. 1 skal indeholde en overordnet beskrivelse af påtænkte projekter m.v., jf. bilag 1, og budgettet herfor.

§ 5. Ministeren for byer og landdistrikter tildeler senest den 1. marts i det enkelte finansår de kommunalbestyrelser, der har indgivet ansøgning om at få del i den samlede statslige udgiftsramme, jf. § 4 og bilag 1, en andel af rammen. I finansåret 2024 er fristen for tildeling af en andel af udgiftsrammen dog 1. november.

Stk. 2. Ministeren for byer og landdistrikter tildeler andele af udgiftsrammen ud fra en ligelig fordeling mellem de pågældende kommunalbestyrelser. En andel af udgiftsrammen opgøres i hele kroner.

§ 6. Kommunalbestyrelsen kan inden for den tildelte andel af den samlede statslige udgiftsramme, jf. § 5, hjemtage tilsagn gennem Social-, Bolig- og Ældreministeriets (Social- og Boligstyrelsens) administrative IT-system BOSSINF-Område.

Stk. 2. Ministeren for byer og landdistrikter fastsætter i forbindelse med tildeling af andele af udgiftsrammen en frist for kommunalbestyrelsens hjemtagning af tilsagn. Ved fristens udløb bortfalder den del af den tildelte andel af udgiftsrammen, som kommunalbestyrelsen ikke har hjemtaget.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal gennemføre og afslutte et hjemtaget tilsagn i BOSSINF-Område senest den 31. august 2030.

Udbetaling af tilskud, regnskab, revision m.v.

§ 7. Kommunalbestyrelsen kan i BOSSINF-Område anmelde afholdte udgifter vedrørende tilsagn efter § 6 til refusion. Udgifter til forsøg vedrørende lokale velfærdscentre (etablering af velfærdsfunktioner), jf. bilag 1, nr. 1, og forsøg vedrørende fornyelse af bymidten, jf. bilag 1, nr. 2, anmeldes hver for sig.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at registrere alle de oplysninger, der kræves af BOSSINF-Område. Det er kommunalbestyrelsens ansvar, at de registrerede oplysninger er tilstrækkelige og korrekte.

§ 8. Udbetaling Danmark foretager udbetalinger omfattet af § 7, jf. § 11, stk. 1, i lov om forsøgsordning for frie bymidter, på grundlag af kommunalbestyrelsens registrering af afholdte udgifter i BOSSINF-Område.

§ 9. Udbetaling Danmark udfører den regnskabsmæssige forvaltning af tilskudsordningen efter § 10, stk. 1, i lov om forsøgsordning for frie bymidter.

§ 10. Kommunalbestyrelsen udarbejder et endeligt regnskab for de projekter m.v., der er omfattet af de tildelte andele af den samlede statslige udgiftsramme, jf. § 5.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen sikrer, at oplysningerne i regnskabet er fyldestgørende.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen påser, at udgifter, der er medtaget i regnskabet, er i overensstemmelse med bestemmelserne i denne bekendtgørelse, og at alle udgifterne er endeligt opgjorte.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen påser ved regnskabsgodkendelsen, at regnskabet aflægges i overensstemmelse med tildelingen af andele af udgiftsrammen.

§ 11. Revision af det af kommunalbestyrelsen godkendte regnskab, jf. § 10, udføres af kommunens revision.

Stk. 2. Revisionen udføres i overensstemmelse med god offentlig revisionskik, jf. § 3 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

Stk. 3. Revisionen efterprøver, om de af kommunalbestyrelsen igangsatte projekter m.v. er i overensstemmelse med bestemmelserne i denne bekendtgørelse.

Stk. 4. Revisionen skal omfatte alle projekter m.v., der er omfattet af de tildelte andele af den samlede statslige udgiftsramme, jf. § 5.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen sender senest den 31. august 2030 det godkendte og reviderede regnskab til ministeren for byer og landdistrikter og Udbetaling Danmark.

§ 12. For hvert afsluttet regnskabsår udarbejder kommunalbestyrelsen en opgørelse vedrørende afholdte udgifter og modtaget refusion i det pågældende år. Opgørelsen skal af kommunens revision forsynes med påtegning, hvoraf det fremgår, at revisor har kontrolleret opgørelsen. Det skal også fremgå af påtegningen, om revisor kan erklære sig enig i opgørelsen. Hvis revisors kontrol af opgørelsen har givet anledning til bemærkninger, skal disse medtages i påtegningen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen sender senest den 31. august i det følgende år den udarbejdede opgørelse med revisionspåtegning til ministeren for byer og landdistrikter og Udbetaling Danmark.

Stk. 3. Hvis Udbetaling Danmark konstaterer uoverensstemmelse mellem et udbetalt beløb og den indsendte opgørelse med revisionspåtegning, orienterer Udbetaling Danmark kommunalbestyrelsen og ministeren for byer og landdistrikter herom.

§ 13. Ministeren for byer og landdistrikter kan pålægge kommunalbestyrelsen helt eller delvist at tilbagebetale tilskudsmidler, der ikke er anvendt i overensstemmelse med bestemmelserne i denne bekendtgørelse. Udbetaling Danmark foretager opkrævning af det for meget udbetalte tilskud.

Kapitel 3

Forlængelse, offentliggørelse, indberetning og evaluering af forsøg

Forlængelse

§ 14. Kommunalbestyrelsen kan senest den 31. december 2028 indgive ansøgning om forlængelse af forsøgsperioden til ministeren for byer og landdistrikter, jf. § 1, stk. 2, i lov om forsøgsordning for frie bymidter.

Stk. 2. En ansøgning efter stk. 1 skal indeholde oplysning om kommunalbestyrelsens vurdering af behovet for en forlængelse af forsøgsperioden. Ansøgningen skal endvidere indeholde oplysning om den ønskede varighed af forlængelsen.

Stk. 3. Ministeren for byer og landdistrikter kan imødekomme en ansøgning efter stk. 1, hvis ministeren vurderer, at det vil være uhensigtsmæssigt at afvikle et eller flere af de forsøg, der er iværksat efter lov om forsøgsordning for frie bymidter, ved forsøgsperiodens udløb.

Offentliggørelse og indberetning

§ 15. Kommunalbestyrelsen skal offentliggøre beslutninger om at iværksætte forsøg efter lov om forsøgsordning for frie bymidter på kommunens hjemmeside. Offentliggørelsen skal indeholde oplysninger om indholdet af de enkelte forsøg.

§ 16. Kommunalbestyrelsen skal senest den 1. februar hvert år i forsøgsperioden underrette ministeren for byer og landdistrikter om trufne beslutninger om at iværksætte forsøg efter lov om forsøgsordning for frie bymidter. Underretningen skal indeholde oplysninger om indholdet af de enkelte forsøg, herunder oplysninger om forsøgenes formål og varighed samt oplysninger om de af forsøgene omfattede indsatser og aktiviteter.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal snarest muligt underrette ministeren for byer og landdistrikter om ændring eller afbrydelse af iværksatte forsøg efter lov om forsøgsordning for frie bymidter.

Evaluering

§ 17. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde et design for evaluering af forsøgsordningen, jf. bilag 2. Evalueringsdesignet sendes til ministeren for byer og landdistrikter senest den 1. februar 2025 og skal samtidig hermed offentliggøres på kommunens hjemmeside.

§ 18. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en midtvejsevaluering af forsøgsordningen, jf. bilag 3. Midtvejsevalueringen sendes til ministeren for byer og landdistrikter senest den 1. februar 2027 og skal samtidig hermed offentliggøres på kommunens hjemmeside.

§ 19. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en slutevaluering af forsøgsordningen, jf. bilag 4. Slutevalueringen sendes til minister for byer og landdistrikter senest den 1. februar 2030 og skal samtidig hermed offentliggøres på kommunens hjemmeside.

Kapitel 4

Ikrafttræden

§ 20. Bekendtgørelsen træder i kraft den 5. juli 2024.

By-, Land- og Kirkeministeriet, den 1. juli 2024

MORTEN DAHLIN

/ Christian Vind

Tilskudsberettigede projekter m.v., jf. § 2

1) Midlerne til medfinansiering af etablering af velfærdsfunktioner (finansåret 2024) er øremærket til etablering af velfærdsfunktioner i bymidten, som bidrager til at skabe liv i bymidten og styrke den nære velfærd. Midlerne kan anvendes til:

- Erhvervelse af ejendomme til velfærdsfunktioner.
- Anlægsudgifter til opførelse, ombygning eller renovering af bygninger med velfærdsfunktioner, jf. dog § 5 i lov om forsøgsordning for frie bymidter.
- Etablering eller indretning af fælles- og parkeringsområder.
- Leje af ejendomme eller lokaler til velfærdsfunktioner.
- Anskaffelse af inventar til indretning af velfærdsfunktioner.
- Driftsudgifter til velfærdsfunktioner, herunder lønudgifter.
- Projektledelse, rådgivning og analyser, herunder udvikling af velfærdskoncept, udarbejdelse af udbudsmateriale og gennemførelse af arkitektkonkurrence.
- Udgifter til regnskab og revision relateret til forsøgsordningen.
- Andre relevante udgifter med relation til etableringen af velfærdsfunktioner.

Midlerne kan ikke anvendes til udgifter, der ligger inden for kommunalbestyrelsens almindelige opgavevaretagelse og drift.

2) Midlerne til medfinansiering af fornyelse af bymidten (finansårene 2024-2027) kan anvendes til kommunalbestyrelsens aktiviteter og indsatser i bymidten, der iværksættes som led i forsøgsordningen:

- Erhvervelse af ejendomme til velfærdsfunktioner.
- Anlægsudgifter til opførelse, ombygning eller renovering af bygninger med velfærdsfunktioner, jf. dog § 5 i lov om forsøgsordning for frie bymidter.
- Etablering eller indretning af fælles- og parkeringsområder.
- Leje af ejendomme eller lokaler til velfærdsfunktioner.
- Anskaffelse af inventar til indretning af velfærdsfunktioner.
- Driftsudgifter til velfærdsfunktioner, herunder lønudgifter.
- Projektledelse, rådgivning og analyser, herunder udvikling af velfærdskoncept, udarbejdelse af udbudsmateriale og gennemførelse af arkitektkonkurrence.
- Udgifter til regnskab og revision relateret til forsøgsordningen.
- Initiativer, der skal bidrage til at skabe liv i bymidten, herunder:
 - Facilitering af bysamarbejder.
 - Etablering af borgerpanel.
 - Gennemførelse af prøvehandlinger og midlertidige funktioner.
 - Etablering af bykontor.
 - Arrangementer og events.
 - Bygningsforbedringer på offentlige ejendomme.

- Forskønnelse eller renovering af torve, pladser, byrum og forbindelser, herunder udearealer til velfærdsfunktioner.
- Etablering eller indretning af fælles- og parkeringsområder.
- Anlæg i forbindelse med hastighedsnedsættelse på veje i bymidten.

- Iværksættelse af forsøg efter lov om forsøgsordning for frie bymidter.
- Evaluering af forsøgsordningen, herunder udstyr til målinger af bylivet, jf. bilag 2-4.
- Andre relevante udgifter med relation til fornyelse af bymidten.

Midlerne kan ikke anvendes til udgifter, der ligger inden for kommunalbestyrelsens almindelige opgavevaretagelse og drift.

Evalueringsdesign, jf. § 17

Kommunalbestyrelsen udarbejder et evalueringsdesign med henblik på at gennemføre en formativ virkningsevaluering af forsøgsordningen. Med en virkningsevaluering genereres der viden om, hvad virkningen af en indsats er, og hvad der virker, i stedet for alene at fokusere på målopfyldelse eller effekt. At evalueringen er formativ betyder, at den er designet til løbende at generere viden, så indsatserne kan tilpasses undervejs.

Evalueringsdesignet skal opfylde følgende minimumskrav:

- 1) Der skal indgå en forandringsteori, som beskriver forsøgsprojektets vigtigste aktiviteter og indsatser samt den forventede sammenhæng mellem disse aktiviteter og indsatser, skridt på vejen som følge af aktiviteterne og indsatserne, effekter og resultater i forsøgsperioden og den langsigtede vision.
- 2) Evalueringen skal afdække og besvare følgende spørgsmål:
 - a) Hvordan og under hvilke omstændigheder bidrager de nye velfærdsfunktioner, det offentlig-private samarbejde og den generelle forskønnelse eller renovering af bymidten til at skabe liv i bymidten?
 - b) Hvordan og under hvilke omstændigheder bidrager de iværksatte forsøg efter lov om forsøgsordning for frie bymidter i øvrigt til at skabe liv i bymidten?
- 3) Der skal gennemføres følgende målinger af bylivet, hvorved forstås antallet af mennesker med ophold i eller bevægelse gennem et område i bymidten:
 - a) En baselinemåling til brug for evalueringsdesignet.
 - b) Målinger to gange om året i forsøgsperioden, første gang i 2025.

Alle målinger skal foretages efter samme metode.

- 4) Beskrivelse af metode til besvarelse af evalueringsspørgsmål og metode til målinger af bylivet.

Midtvejsevaluering, jf. § 18

Midtvejsevalueringen skal opfylde følgende minimumskrav:

- 1) Redegørelse for status vedrørende de aktiviteter og indsatser, der er beskrevet i forandrings-teorien, jf. bilag 2, herunder om forandringsteorien, aktiviteterne eller indsatserne er juste-ret.
- 2) Foreløbig besvarelse af evalueringsspørgsmål på baggrund af de iværksatte indsatser og forsøg, jf. bilag 2.
- 3) Oplysninger om resultaterne af de gennemførte målinger af bylivet, jf. bilag 2. Der skal redegøres for særlige forhold, der kan have påvirket målingerne.
- 4) Beskrivelse af metode til besvarelse af evalueringsspørgsmål og metode til målinger af bylivet, jf. bilag 2. Der skal oplyses om eventuelle metodejusteringer.

Slutevaluering, jf. § 19

Slutevalueringen skal opfylde følgende minimumskrav:

- 1) Redegørelse for de gennemførte aktiviteter og indsatser, der er beskrevet i forandringsteori- en, jf. bilag 2, herunder om aktiviteterne eller indsatserne er justeret i forsøgsperioden. Be- skrivelse af sammenhæng mellem aktiviteterne og indsatserne, skridt på vejen som følge af aktiviteterne og indsatserne, effekter og resultater i forsøgsperioden og den langsigtede vision.
- 2) Besvarelse af evalueringsspørgsmål på baggrund af de gennemførte indsatser og forsøg, jf. bilag 2.
- 3) Oplysninger om resultaterne af de gennemførte målinger af bylivet, jf. bilag 2. Der skal redegøres for særlige forhold, der kan have påvirket målingerne.
- 4) Beskrivelse af metode til besvarelse af evalueringsspørgsmål og metode til målinger af bylivet, jf. bilag 2. Der skal oplyses om eventuelle metodejusteringer.